A.o 1851. N.o 5.

ROTTERDAMSCHE COURANT.

Saturdag den 11 Januarij.

LONDEN den 8 januarij (*des avonds*).

Gisteren werd op den Teems weder eene belangrijke en wèl slagende proef met den gepatenteerden vuurvernietiger van den heer *Philips* genomen. De romp van een oud schip, van 150 tonnen, werd met vaten suiker, teer, terpentijn, salpeter en andere ligt ontvlambare stoffen gevuld, en die massa vervolgens in brand gestoken. Nadat de luiken een tijd lang gesloten gebleven waren wierp men die open, en toen sloeg het smeulend vuur overal in hevige vlammen uit. Nu deed *Philips* zijn bluschwerktuig tegen het schip rigten, en binnen weinige minuten was er geen vuur meer zigtbaar. Onder de voordeelen dezer uitvinding behoort dat de damp volstrekt niet nadeelig voor de gezondheid is, want zij die nog op of bij het schip gebleven waren ondervonden niet het geringste letsel daarvan.

— De *Indus*, onlangs van Alexandria te Southampton aangekomen, heeft voor de wereldtentoonstelling een groot aantal kostbare voorwerpen uit China en Oost-Indië overgebragt, onder welke men vooral een vrouwengewaad met fijne paarlen overdekt opmerkt, welks waarde op 7000 ponden sterling geschat wordt; voorts een zadel met goud en diamanten versierd, dat *Runjetsingh* heeft toebehoord en 6000 ponden sterling waardig is; in China vervaardigd beeldhouwwerk in ivoor, en een tafelkleed en eene shawl, door Hindosche dames bewerkt, in dessins welke tot hiertoe in Europa onbekend bleven.

— Gedurende het afgeloopen jaar is te Londen 868 malen brand uitgebroken, 30 malen meer dan in 1849. Onder deze branden waren 17 zeer zware.

In de werkplaatsen der rijtuigmakers *Hutton* te Dublin barstte eenige dagen geleden een brand uit, die eene schade van ongeveer 30,000 ponden sterling te weeg bragt en 150 menschen voor het oogenblik werkeloos gemaakt heeft.

— Het stoomschip *Tay* heeft berigten uit Westindië tot 20 december overgebragt, als mede eene rijke lading in specie en koopmanschappen. Toen het schip St. Thomas den 19den dier maand voorbij voer had daar eene aardbeving plaats, maar welke schade die aanrigtte is niet bekend. De cholera had te Kingston nagenoeg opgehouden, maar te St. Mary's, te St. Ann's en St. Elizabeth's vele slagtoffers gemaakt. — Vele Amerikanen keerden uit Californië naar New-York en andere plaatsen terug.

PARIJS den 8 januarij.

Nog altijd duurt de ministeriële crisis voort, doch doorgaans wèl onderrigte personen verzekeren dat zij hare ontknooping nabij is. Men vreest echter dat de generaal *Changarnier* daarvan het slagtoffer zal worden, in weêrwil der veelvuldige pogingen van de volksvertegenwoordigers om hem in het bewind te handhaven. Door de meerderheid der Vergadering is heden nog eene deputatie, bestaande uit de heeren *Berryer*, *Molé*, *Dupin*, *de Broglie*, *Daru*, *Barrot* en *Thiers*, naar het Elysée afgevaardigd, om den President der Republiek het gevaarlijke van het ontslaan des Generaals onder het oog te brengen. De President moet deze deputatie met veel aandacht en de grootste kalmte aangehoord, maar geantwoord hebben dat hij nopens het ontslag van den generaal *Changarnier* in geen bewilligingen kon treden, dat hij bereid was elken anderen generaal in diens plaats te benoemen, welken de afgevaardigden van de meerderheid der volksvertegenwoordigers hem zouden aanwijzen, al ware zulks ook de generaal *Cavaignac*, maar dat hij het juk niet langer kon dragen dat hem door de vijandige houding van *Changarnier* wordt opgelegd, zoodat hij te diens opzigte zou gebruik maken van het hem bij de Constitutie verleende regt tot afzetting van al zijne onderhoorigen. Toen in den loop der zamenkomst de aanmerking werd gemaakt, dat de afstemming der dotatiewet door de Wetgevende Vergadering wel eens het gevolg van het besluit des Presidents zou kunnen zijn, werd door dezen geantwoord, dat hij bij weigering der noodige gelden de tering naar de nering zou zetten, al moest hij ook op gemeubeleerde kamers gaan wonen, maar dat hij nooit de vervulling van zijnen pligt, om het van het Volk ontvangen gezag te eerbiedigen, zou vergeten. Toen de leden der deputatie in de zitting der Vergadering wederkeerden en daar aan hunne vrienden den uitslag hunner zending mededeelden, bragt zulks onder deze een zeer pijnlijken indruk te weeg.

Vreemd is het dat de fondsen ter Beurs thans rijzen, nu de generaal *Changarnier* op het punt staat afgezet te worden, terwijl zij korten tijd geleden verscheiden percenten daalden, alleen op het gerucht dat hij het bewind niet langer in handen zou houden.

Algemeen houdt men het er voor, dat verscheiden der afgetreden Ministers in het nieuwe Kabinet hunne portefeuilles zullen behouden. Vele personen worden als aanstaande leden van het Ministerie gedoodverwd, onderanderen de heeren *de Behil*, *Drouyn de Lhuys* en *de Persigny* als ministers van marine, buitenlandsche zaken en openbaar onderwijs.

In weêrwil der staatkundige verwikkelingen, woonde de President der Republiek gisteren avond een feest in de salons zijner nicht, de prinses *Mathilde Demidoff*, bij, waar hij zich veel met de heeren *Baroche* en *Fould* bezig hield. Het vermaak werd evenwel door de politiek niet vergeten, want de President walste zelf herhaalde malen gedurende den loop van den avond en vertrok eerst ten twee ure in den morgen.

De *Constitutionnel* rigt zich heden met hevigheid tegen de Vergadering, de Legitimisten en de Orleanisten, en spreekt, in navolging van het dagblad *Patrie*, van eene Orleanistisch-Legitimistisch-Socialistische coalitie. Verder worden de heer *Thiers* en de generaal *Changarnier* door genoemd blad krachtig aangerand, terwijl prins *Louis Napoleon Bonaparte* hemelhoog wordt verheven.

De Wetgevende Vergadering beraadslaagde gisteren en heden over het wetsontwerp nopens de hypotheken. De zitting van gisteren werd door den minister van justitie, den heer *Rouher*, bijgewoond, als mede door den heer *Léon Faucher*, van wien men dezer dagen sprak als met de vorming van een nieuw Kabinet belast, en die nu, als om zulks te logenstraffen, gedurende de geheele zitting zijne plaats niet verliet dan om zich eenige oogenblikken met lord *Normanby*, den Engelschen gezant, te onderhouden, die in de diplomatieke tribune aanwezig was. Ook de generaal *Changarnier* heeft bijna de geheele zitting bijgewoond.

— Eergisteren avond werd bij den Turkschen gezant, vorst *Kallimachi*, een prachtig bal gegeven dat tot laat in den nacht duurde. Het geheele Corps Diplomatiek, verscheiden Ministers, vele officiers-generaal en de eerste Parijzenaars waren daar tegenwoordig. Onder de dansen merkte men eene nieuwe op, de *Roumélienne* geheeten, welke veel bijval vond.

— De nationale bibliotheek zal met een nieuw handschrift verrijkt worden, eene onuitgegeven ode namelijk van *Piron*, den schrijver van de *Métromanie*: het stuk draagt tot opschrift: *Bekentenissen van mijn oorkussen*, is geheel door *Piron* geschreven, met dag en datum door hem onderteekend en wordt voorafgegaan van de bepaling, dat het eerst honderd jaren na zijnen dood openbaar mag worden gemaakt.

— De Minister van Binnenlandsche Zaken heeft last gegeven mevrouw *Lafarge* naar een gezondheidsgesticht van Limoges over te brengen, daar zij door eene bijna ongeneselijke kwaal is aangetast.

— *Lola-Montès* begint in het dagblad *Pays* de mededeeling harer gedenkschriften en vangt aan met een aanval op den generaal *Changarnier*.

— Op de bergen van het departement der Lozère is zoo veel sneeuw gevallen, dat 200 lotelingen, die van Maroéjols naar Saint-Chély vertrokken waren, zich een half uur na hun vertrek verpligt hebben gezien terug te keeren, daar de sneeuw hun het verder gaan geheel belette. De militaire intendant heeft hun een anderen weg aangewezen, langs welken zij de plaats hunner bestemming kunnen bereiken.

— Ten einde elke poging tot rustverstoring in Italië, inzonderheid in de Pauselijke Staten, te voorkomen, heeft de Fransche Regering aan verscheiden stoomschepen bevel gezonden de kusten van het schiereiland te bewaken.

— Den 2 dezer, des avonds ten half tien ure, heeft de hertog van *Valentia* zich, door al zijne ambtgenooten vergezeld, naar de Koningin van Spanje begeven en haar het gezamenlijk ontslag der leden van het Kabinet verzocht. H. M. wilde zulks echter niet inwilligen, zoodat de Ministers hunne portefeuilles bij Koninklijk bevel behouden. Vraagt men nu naar de reden van deze handelwijze der Ministers, dan schijnt daarvoor geen andere op te geven te zijn, dan de koelheid waarmede men door koningin *Maria Christina* meende behandeld te worden. „Ons dunkt," zegt de *Epoca*, „dat deze al te veelvuldige ministeriële crisissen weinig te regtvaardigen zijn. Daar het Ministerie op de meest krachtige ondersteuning van den Senaat en het Congres kan rekenen, moet het in het Parlement zoowel als in het vertrouwen der Kroon al de voor zijn bestaan noodige kracht zoeken, en dan zullen alle kuiperijen en vijandelijkheid schipbreuk lijden op hetgene kracht en leven schenkt aan de parlementaire Kabinetten onder de vertegenwoordigende Regering." — De wet, waarbij de Spaansche Regering gemagtigd wordt de begrooting ten uitvoer te leggen, is in den Senaat voorgelezen. — De heer *Mon* is den 1 dezer te Madrid aangekomen.

KEULEN den 9 januarij.

De Pruissische Tweede Kamer heeft, in hare zitting van 7 dezer, na ernstige beraadslagingen over het al of niet indienen van een adres in antwoord op de Troonrede, met 147 tegen 141 stemmen besloten daarop eenvoudig tot de orde van den dag over te gaan.

De wijziging, door de heeren *von Vincke*, *Simson* en vele anderen in het adres voorgedragen, had de strekking om de afkeuring der Kamer van de overeenkomst te Olmutz te betuigen, door welke zij Keur-Hessen en Holstein aan onderdrukking en willekeur prijs gegeven, en de pogingen om Duitschland eene waardige stelling en eene gepaste Staatsregeling te verschaffen voor langen tijd, indien niet voor immer, verijdeld acht; weshalve de Koning eerbiedig verzocht zou zijn geworden een einde aan het stelsel te maken, waardoor het Land in een gevaarlijken toestand gebragt is, en waaraan de Kamer hare medewerking niet kan verleenen.

Ook in de Eerste Kamer is men, in de zitting van gisteren, maar met de grootere meerderheid van 92 tegen slechts 35 stemmen, ten opzigte van het adres tot de orde van den dag overgegaan. Na eene vooraf gehoudene redevoering van den heer *Camphausen* verklaarde de President-Minister dat de Regering nu voor goed met de omwentelingen gebroken had; *von Ammon* interpelleerde den Minister, maar deze liet zulks onbeantwoord, omdat die interpellatie te algemeen en de beantwoording nadeelig geacht werd. *Mätzke*, die vroeger het voorstel gedaan had om de begrooting slechts provisioneel goed te keuren, trok dat voorstel thans in.

— De buitengewone inlegeringen te Kassel zijn voorloopig geschorst, naardien de voortzetting daarvan de geregelde verdeeling der naar de Hertogdommen bestemde troepen zou hinderen. Ook houdt de wederstand in het Keurvorstendom doorgaans geheel op.

— De Commissarissen van den Duitschen Bond zijn den 5 dezer te Rendsburg en den volgenden dag te Kiel aangekomen. Zij werden aan het station van den spoorweg door den stedelijken kommandant en eene eerewacht ontvangen, terwijl de weinig talrijke menigte geenerlei kreten hooren liet. Des middags werden zij door het Stadhouderschap opgewacht, en na afloop van dat onderhoud bragten zij den Hertog van Augustenburg, de hoofden der departementen en den President der Landsvergadering bezoeken, waarna zij aan een diner bij het Stadhouderschap deel namen. Van de zijde des Oostenrijkschen Kabinets wordt het als zeker beschouwd dat de zaak der Hertogdommen met de helft dezer maand vreedzaam beslecht zal zijn. Dat Hamburg, ten gevolge van daarover gevoerde onderhandelingen, Pruissische bezetting erlangen zal ontkennen de berigten uit die stad, maar stemmen alleen toe dat Pruissische troepen, die aan de Mecklenburgsche grenzen staan zullen, welligt door Hamburg verder op zullen rukken, bijaldien het er toe komen moest dat het Oostenrijksch korps Holstein binnenrukte.

Volgens telegrafisch berigt uit Hamburg, van heden, hebben de Bondscommissarissen den termijn tot verklaring van de zijde des Stadhouderschaps twee dagen, en dus tot saturdag, verlengd.

— De regerende Vorst van Lippe is den 1 dezer te Detmold overleden en door zijnen zoon *Leopold* opgevolgd.

— Oostenrijk wendt sterke pogingen voor de tolvereeniging aan, en zal, even als de belastingvereeniging, afgevaardigden naar het tolcongres, dat eerlang te Dresden heropend wordt, afzenden, om een grondslag van vereeniging te vinden. De Middenstaten en de partij der beschermende tollen zoeken, in overeenstemming met Oostenrijk, eene vereeniging op den grondslag der tariefvoorslagen van *von der Heydt*, naar welke Oostenrijk zijne tollen trapswijze wil verminderen.

— De oproerige *Kavas*-pacha is, naar men den 31 december uit Zara schrijft, plotseling weder te voorschijn gekomen, heeft zich in Mostar genesteld, en alle ewoners die om vergiffenis smeekten onbarmhartig verdreven. De Seraskier kwam den 17 december te Sarajewo aan, en voerde twee gevangen pacha's geketend met zich.

'sGRAVENHAGE den 9 januarij.

Bij Zr. Ms. besluit van den 1 dezer is Z. K. H. prins *Willem Frederik Hendrik* der Nederlanden, met gemelde dagteekening, van schout-bij-nacht bevorderd tot vice-admiraal.

Bij Zr. Ms. besluit van den 3 dezer is, met ingang van den 1 dezer, aan den gewezen onder-equipagemeester der marine te Vlissingen, *J. Matthijsen*, uit hoofde van langdurigen diensttijd, verleend een pensioen ten laste van den Staat, ten bedrage van *f* 1066 's jaars.

Bij Koninklijk besluit van den 8 dezer zijn benoemd tot ontvangers der registratie en domeinen, te Medemblik de heer *M. Langeveld*, thans ontvanger te Hoogeveen, en te Hoogeveen de heer *J. van Sonsbeeck*, thans ontvanger te Medemblik.

Zijne Majesteit heeft, bij besluit van den 7 dezer, goedgevonden: 1°, te benoemen, bij den plaatselijken staf, tot kapitein, den 1sten luitenant *J. H. R. van Stuwe*, plaatsmajoor van de 3de klasse te Koevorden; bij het wapen der infanterie, bij het 1ste regement, tot 1sten luitenant bij anciënneteit, den 2den luitenant *J. J. Reiche*, van het corps; bij het 2de regement, tot 1sten luitenant bij anciënneteit, den 2den luitenant-adjudant *B. Andriesse*, van het corps; bij het 3de regement, tot 1sten luitenant bij anciënneteit, den 2den luitenant *T. A. van Dionant*, van het corps; bij het 5de regement, tot 1sten luitenant bij anciënneteit, de 2de luitenants *F. W. J. E. F. Leicher* en *F. H. G. A. Enderlein*, beiden van het 4de regement van het wapen; bij het 7de regement, tot 1sten luitenant bij anciënneteit, den 2den luitenant *J. W. Bodegrave*, van het corps; bij het 8ste regement, tot 1sten luitenant bij anciënneteit, den 2den luitenant *C. d'Ablaing van Giessenburg*, van het 6de regement van het wapen; bij het instructie-bataillon, tot 1sten luitenant ij anciënneteit, den 2den luitenant-adjudant *C. M. H. Pel*, van het bataillon; en 2°, te verplaatsen, bij de bataillons jagers van het regement grenadiers en jagers, den 2den luitenant *M. C.* baron *van Heeckeren van Brandsenburg*, van het 7de regement infanterie, en bij het koloniaal werfdepôt, den 2den luitenant *H. Noot*, van het regement grenadiers en jagers.

Z. M. heeft, op zijn verzoek, mr. *J. van Voorthuysen* eervol ontslagen als regter-plaatsvervanger bij de arrondissements-regtbank te Amersfoort.

Het heeft Z. M. behaagd de doodstraf, waartoe zekere *W. B.*, ter zake van poging tot moord in een winkelhuis in de Kalverstraat te Amsterdam, bij arrest van het Provinciaal Geregtshof van Noordholland was veroordeeld, te verwisselen in eene tuchthuisstraf voor den tijd van tien jaren. Ook heeft Z. M. goedgevonden, de doodstraf, waartoe *J. M. Severens*, huisvrouw van *Schul*, door het Provinciaal Geregtshof van Limburg wegens moedermoord was veroordeeld, te verwisselen in levenslange tuchthuisstraf.

— De *Staatsbladen* n.s 116–120 bevatten de wetten van den 31 december, betrekkelijk de heffing van provinciale belastingen in Noordholland, Friesland, Overijssel, Drenthe en het hertogdom Limburg.

— Z. M. heeft den 7 dezer een besluit genomen, houdende ontbinding der provinciale commissien van landbouw. De artikelen van dat besluit luiden als volgt:

Art. 1. Te rekenen met den laatsten december 1850, worden de provinciale commissien van landbouw, ingesteld bij Koninklijk besluit van den 28 junij 1818, n.° 99, ontbonden.

Art. 2. Met het tijdstip, bepaald in art. 1, wordt aan de tegenwoordige leden, als mede aan de secretarissen dier commissien, als zoodanig Onzentwege eervol ontslag verleend, onder dankbetuiging voor hunne in die betrekkingen bewezene diensten.

Art. 3. Wegens de gelden, welke de genoemde commissien uit het fonds voor den landbouw onder zich hebben, worden door haar de rekeningen en verantwoordingen, met de daartoe betrekkelijke bewijsstukken, vóór den 1 julij 1851 ingezonden aan het Ministerie van Binnenlandsche Zaken. De overschotten dier gelden worden ten behoeve van genoemd fonds gestort.

Art. 4. De archiven, boeken, meubelen en alle verdere voorwerpen, aangeschaft voor rekening van het fonds voor den landbouw, en in gebruik bij de commissien, worden, na behoorlijk te zijn geïnventariseerd, door haar gesteld ter beschikking van Onze Commissarissen in de onderscheidene provincien. Voorloopig worden de bedoelde archiven en boekerijen met de archiven der provincien vereenigd. Van de inventarissen der bovengenoemde voorwerpen worden, nadat deze overgeleverd zijn, gewaarmerkte afschriften door Onze genoemde Commissarissen aan het Ministerie van Binnenlandsche Zaken ingezonden. Nopens de eindbestemming dier voorwerpen zal door Ons nader worden beschikt.

Art. 5. Te rekenen met den laatsten december 1850 worden ingetrokken en buiten werking gesteld de Koninklijke besluiten van den 28 junij 1818, n.° 99, en van den 12 october 1823, n.° 71, als mede de verdere Koninklijke beschikkingen, welke ter aanvulling of wijziging van die besluiten hebben gediend.

Art. 6. Aan onze Commissarissen in de onderscheidene provincien wordt opgedragen: *a*, daar, waar het behoort, de noodige aanleiding te geven tot wijziging af aanvul-

ling van de reglementen of andere verordeningen, bij welker uitvoering tot dusver de provinciale commissien van landbouw zijn betrokken geweest, ten einde daardoor, voor zoo veel dit punt betreft, in de gevolgen harer ontbinding worde voorzien; *b*, de noodige schikkingen te beramen, ten einde voorloopig door hunne tusschenkomst aan het Ministerie van Binnenlandsche Zaken blijven worden ingezonden: 1°, de opgaven omtrent den toestand der gewassen en andere voorwerpen van landbouw en veeteelt, waartoe de bouwstoffen tot nu toe door de commissien van landbouw geleverd werden; 2°, zoodanige inlichtingen of voorstellen, als waartoe de genoemde commissien, volgens de Koninklijke besluiten van den 28 junij 1818, n.° 99, en van den 12 october 1823, n.° 71, meer bepaaldelijk geroepen waren.

— Van wege den Minister van Finantien zijn, met intrekking van de bestaande voorschriften, de stedelijke en plaatselijke besturen aangeschreven om voortaan ieder jaar, vóór of op den 31 october, eene voordragt van ten minste tien geschikte personen in te zenden, ten einde daaruit, in overeenstemming met artikel 10 der wet van 3 frimaire 7de jaar, een getal van vijf zetters voor den 5den en 6den grondslag der directe belastingen en het patentregt te benoemen, terwijl voor de dienst van 1851 die voordragten vóór of op den 15 januarij zullen worden ingewacht. Alzoo zijn de vaste collegien van zetters afgeschaft.

— H. M. de Koningin-Moeder heeft dezer dagen aan de dames van Hunne Exc. de Ministers van Oostenrijk en Spanje en aan de echtgenoot van den eersten secretaris van Z. Exc. den Minister van Frankrijk particuliere audientie verleend.

— Heden middag heeft er bij Z. Exc. den Minister van Oostenrijk een groot diner plaats gehad, waarbij de leden van het Corps Diplomatiek en Hunne Exc. de Ministers tegenwoordig zijn geweest.

— Volgens bij het Departement van Marine ingekomen berigt van den kommandant van Zr. Ms. fregat PRINS HENDRIK DER NEDERLANDEN, is die bodem, bestemd naar Oostindië, na eenen togt van 72 dagen, op den 12 november ll. in eenen goeden staat in de Tafelbaai (Kaap de Goede Hoop) aangekomen. [Volgens de Kaapsche bladen van den 18 november, lag voornoemde bodem toen nog in de Tafelbaai.]

— Men verneemt dat de heer *Alex. Batta*, solo-violoncelist van Z. M. den Koning, na zich onderscheiden malen in Hoogstdeszelfs tegenwoordigheid te hebben mogen laten hooren, een prachtig geschenk ten blijke van Zr. Ms. hooge goedkeuring heeft ontvangen.

— De voorstelling in den Koninklijken Franschen schouwburg alhier zal saturdag den 11 dezer bestaan uit *Lambert Simnel*, opera-comique, door de heeren *Scribe* en *Mélesville*, met muziek van den heer *van der Does*. Voor het derde bedrijf van dit stuk zijn geheel nieuwe decoratien geschilderd, welke de Koninklijke tent en het kamp van den valschen Hertog van York voorstellen.

's GRAVENHAGE den 10 januarij.

Bij besluiten van den 9 dezer heeft Zijne Majesteit goedgevonden: tot lid en voorzitter van het collegie van curatoren der Hoogeschool te Groningen te benoemen den heer *L. G. A.* graaf *van Limburg Stirum*, staatsraad in buitengewone dienst, commissaris des Konings in de provincie Groningen; aan *W. van Rossen*, op zijn verzoek, eervol ontslag te verleenen als wethouder der stad Vlaardingen, en in zijne plaats als zoodanig te benoemen mr. *J. H. Knottenbelt*, lid van den raad aldaar.

— Gisteren avond is eene buitengewone vergadering van den Raad van Ministers gehouden. Ook heden middag ten twee ure heeft een Kabinetsraad plaats gehad, die, gelijk gewoonlijk, aan het paleis des Konings is gehouden en die door HH. KK. HH. de prinsen *Frederik* en *Hendrik* werd bijgewoond.

— Het *Staatsblad* n.° 1 bevat een besluit van den 3 dezer, waarbij het kantoor te 's Heerenberg ook wordt opengesteld voor den in- en uitvoer van accijns-goederen, mitsgaders voor den doorvoer.

— In de residentie is aangekomen en aan het *Hôtel de l'Europe* afgestapt de schout bij nacht *H. F. Tengbergen*.

ROTTERDAM den 10 januarij.

De *Wekker* deelt eenige nadere bijzonderheden mede omtrent het plan tot stichting van een *Nederlandsch Mettray*, van hetwelk in onze vorige reeds gewag is gemaakt. Het is onze geachte menschlievende landgenoot de heer *W. H. Suringar*, die het eerst tot bereiking van zoodanig doel handen aan het werk sloeg. Zijne voorstellen en uitnoodigingen verwierven bijval. De heer *C. D. Schüller* te Amsterdam deed geheel uit vrije beweging en ongevraagd het aanbod om, òf eene groote hoeveelheid gronds òf eene som van *f* 16,000 ten geschenke te geven, indien men hier te Lande in den geest en trant van Mettray eene inrigting tot stand bragt, voor verwaarloosde en hulpbehoevende knapen van de Protestantsche geloofsbelijdenis. 174 welwillende landgenooten hebben giften van *f* 100 tot *f* 500 toe bijgedragen, ongeacht de giften van *f* 50, zoodat men reeds in staat is het landgoed Rijsselt, bij Zutphen, groot ruim 50 bunders, te koopen, voor eene som van *f* 30,000, de kosten van overdragt daaronder begrepen. Men behoeft echter nog voortdurend geldelijke ondersteuning, tot het bijdragen waarvan alle weldadige Nederlanders worden uitgenoodigd, het zij in bijdragen voor eens of door jaarlijksche toelagen, tot wederopzeggens toe. Wie *f* 50, *f* 100 of meer geeft, ontvangt een diploma als lid der Vereeniging, dat hem de bevoegdheid geeft de kolonie ten allen tijde te bezoeken.

— De heer *J. J. van der Maaden*, te Amsterdam, is voornemens, bij genoegzame deelneming, gedurende de wereldtentoonstelling te Londen, elke tien dagen eene stoomboot van Amsterdam derwaarts te doen afvaren met een bepaald getal passagiers, zoodat elk eene slaapplaats aan boord heeft; zullende de boot telken reize vier dagen te Londen blijven liggen, gedurende welken tijd de passagiers aan boord logies en voeding genieten; na verloop van dien tijd zouden zij met dezelfde boot en hetzelfde gezelschap teruggebragt worden.

— De *Amsterdamsche Courant* zegt, dat op het rekwest van den Helder, om opheffing der bepalingen nopens het onvrij territoir der gemeente, eene voor die plaats gunstige dispositie zou zijn genomen.

— Het volgende wordt in de *Delftsche Courant* gelezen: Gepasseerden dingsdag heeft de installatie plaats gehad van den nieuw benoemden burgemeester, den heer *C. Maas Geesteranus*. Bij die gelegenheid werd de klok op een buitengewoon uur geluid, om de ingezetenen voor het raadhuis op te roepen tot het aanhooren van de notificatie deswege. Doch velen, ja zeer velen, waren van gedachte dat er brand was, de straten waren op een oogenblik gevuld met menschen, welke naar het onzekere niet bestaande brandpunt snelden. Sommigen verkeerden zoo stellig in dit denkbeeld, dat men zelfs leden der schutterij in hunne uniform tegenkwam; ook eenige leden der brandspuit waren op de been en reeds was door hen eene brandspuit voor den dag gehaald, die bij de ontknooping weder spoedig op zijne plaats is gebragt. Een en ander strekt tevens ten bewijze en mag men met genoegen opmerken dat, wanneer een dergelijk onheil mogt plaats grijpen, men op de activiteit van velen mag rekenen, hetwelk reeds meermalen overtuigend is gebleken.

— Als een voorbeeld van hoogen ouderdom onder de paarden schrijft men uit IJzendijke, dat aldaar dezer dagen bij den landbouwer *de Milliano* een merriepaard is gestorven, in den bijna ongeloofelijken ouderdom van acht en dertig jaren. Het dier heeft 17 veulens ter wereld gebragt, en onophoudelijk zonder eenige verschooning of toegevendheid gelijk met andere paarden tot in 1848 in het veld gewerkt. Sedert dien tijd werd het voor de verleende diensten, en uit achting voor zijnen hoogen ouderdom, uit medelijden met menschelijke liefde behandeld en onderhouden, hetwelk tot eer verstrekt van den landman.

— In het afgeloopen jaar zijn te Vlissingen ingeklaard 118 schepen, waarvan 43 onder Engelsche vlag, 43 onder Nederlandsche, 14 onder Fransche, 2 onder Russische, 2 onder Mecklenburgsche, 10 onder Belgische, 1 onder Amerikaansche en 3 onder Hannoversche vlag, en uitgeklaard 56 schepen, als: 17 onder Engelsche vlag, 4 onder Fransche en 35 onder Nederlandsche vlag. Van de ingeklaarde schepen waren 5 voor Middelburg, 4 voor Rotterdam, 1 voor Dordrecht, 1 voor Neuzen, 50 voor Vlissingen en 57 als bijleggers. — In 1849 was het totaal der ingeklaarde schepen 131, waaronder 64 bijleggers, en dat der uitgeklaarde 47 schepen.

— Opgave van het aantal geboorten, sterfgevallen en huwelijken in de onderstaande plaatsen in ons Vaderland, gedurende het jaar 1850:

	Geboren.	Overleden.	Huwelijken.	Echtscheidingen.
Amersfoort....	430	266	139	—
Breda........	452	327	88	—
Ridderkerk.....	199	130	48	—
Rijsoord......	8	6	2	—
Wageningen....	134	86	33	—

— De waterhoogte te Arnhem was den 8 dezer 2 el 9 palm 8 duim.

— Uit Luik wordt gemeld, dat in den nacht van 3 op 4 dezer in eene mijn te Seraing eene ontploffing heeft plaats gehad, waarbij verscheiden mijnwerkers het leven hebben verloren, terwijl nog een grooter aantal gewond is. De ramp zou het gevolg zijn van het doen springen eener mijn.

— Gedurende het jaar 1850 hebben zich in de haven van Dantzig bevonden 1237 schepen, waarvan 147 onder Nederlandsche vlag. Uit Nederland zijn aangekomen 26 schepen met stukgoederen, 12 met oud ijzer en staafijzer, 6 met gebakken steen en pannen, 1 met kalksteen, 4 met diverse goederen en 23 in ballast, te zamen 72; derwaarts zijn uitgezeild 103 schepen met graan, 32 met hout en 2 gedeeltelijk met hout en gedeeltelijk met andere goederen, te zamen 137. Het getal der te Dantzig te huis behoorende schepen beloopt 105 zeeschepen en 3 stoombooten, metende te zamen 23,299 lasten.

Te Lubeck zijn in 1850 aangekomen 1153 schepen, waaronder 33 Nederlandsche. Te Warnemunde aangekomen 489 schepen, waaronder 28 Nederlandsche, en vertrokken 503, waaronder 32 Nederlandsche schepen. De haven van Memel is in 1850 door 89 Nederlandsche schepen bezocht.

In het afgeloopen jaar zijn te Kroonstad aangekomen 1513 schepen en 86 stoomschepen, waarvan 138 onder Nederlandsche vlag. Vertrokken 1561 schepen, waarvan 75 naar Amsterdam, 20 naar Rotterdam, 2 naar Harlingen, 1 naar Groningen, 1 naar Zwolle en 26 naar Antwerpen. De scheepvaart duurde dit jaar van 12 mei tot 2 december.

— Gedurende het jaar 1850 zijn van Hamburg vertrokken 7062 landverhuizers met 60 schepen, tegen 5489 landverhuizers met 44 schepen in 1849. Naar Quebec vertrokken 587 landverhuizers, naar New-York 5025, naar New-Orleans en Galveston 575, naar Rio-Grande 126, naar Valdivia en Valparaiso 244, naar San Francisco 139, naar Port Adelaide 366.

— De Kaapsche dagbladen tot 18 november behelzen hoofdzakelijk het volgende: Naardien het Kafferhoofd *Sandilli* geen gehoor had gegeven aan de oproeping tot bijwoning van de vergadering der Opperhoofden, heeft de gouverneur *Smith* hem zijnen rang ontnomen en *C. Brownlee*, commissaris voor den stam der Gaikas, het toezigt over *Sandilli's* stam opgedragen. Een aantal opperhoofden der Gaikas hebben deze daad van Zijne Excellentie goedgekeurd, en zelfs de moeder van *Sandilli* heeft verklaard dat haar zoon niet langer waardig was een opperhoofd te zijn. Ook is *Umtyopo*, de Kaffer die zijne volksgenooten door voorspellingen en gewaande toovenarijen tegen de Engelschen opruide, gevat, en zou denkelijk zijne straf niet ontgaan. De Gouverneur heeft de grensbewoners opgeroepen om zich als vrijwillige militie tot zelfverdediging te wapenen, met belofte dat hij, in geval van een inval der Kaffers, met al zijne troepen naar Kafferland zou oprukken.

Velen in de Kolonie zijn met de maatregelen des Gouverneurs niet voldaan, en noemen de bijeenkomst te King Williams Town eene officiële spotternij met de regtmatige en wijd verspreide onrust der ongelukkige grensbewoners. Een der dagbladen zegt dienaangaande: „*Sandilli*, *Macomo*, *Seyolo*, *Stock* en *Botman* waren niet tegenwoordig op de bijeenkomst. Zij die tegenwoordig waren verklaarden natuurlijk dat zij geen oorlog begeeren, dat de Gouverneur hun vader was, en dat zij zoete kinderen zouden zijn. Zijne Excellentie gaf al zijne kinderen de hand, noemde *Sandilli* zijn zoon, en aldus eindigde het kluchtspel." Men wil namelijk dat *Sandilli* niet in de bosschen blijve omzwerven en van daar zijnen invloed uitoefene, maar dat hij gevat en uit de Kolonie verbannen worde.

Van ROTTERDAM uitgeklaard *de Jonge Eelke Dirk*, J. E. Woudstra, naar Grimsby, en *Maese*, T. Moloney, naar Hull.

HELLEVOETSLUIS den 9 dezer. Gisteren na den middag arriveerden *de Hoop*, K. E. van der Veen, en *Argus*, J. Cordia, beiden v. Rouaan, en *Oline Christine*, J. Olsen, van Bergen; de wind Z. W. Heden morgen arriveerden *Neptun*, C. Stehr, van Triest: *Apollo* (st.), W. H. Smith, van Londen; *Dankbaarheid*, J. Z. Potjer, en *Elisabeth*, G. N. van Duinen, van Newcastle; de wind N. W.

HELLEVOETSLUIS den 10 dezer. Gisteren na den middag zeilde in zee *Ranger*, R. Duggan, n. Grangemouth; de wind W. Heden morgen zeilden *Ouse*, J. Banks, n. Newhaven; *Amalia*, J. P. Alroe, *Timandra*, T. Absolon, en *Condraty Savin*, G. Ekholm, alle drie n. Newcastle; *Echo*, J. Darnell, n. Grangemouth, en *Harald Haarfager*, J. Sonne, n. Tonsberg. Het barkschip *Drie Gebroeders*, kapit. K. J. Swart, van Batavia naar Rotterdam, is binnen door van Brouwershaven alhier in het Kanaal gekomen; de wind Z.

ZEILKAAR te HELLEVOETSLUIS *Jacobus*, A. van der Kolff, en *Macao*, K. H. de Groot, n. Batavia; *Riga*, J. Klok, n. Curaçao (via St. Eustatius, St. Martin en St. Bartholomeus); *Catharina Augusta*, J. Bestman, en *Franziska*, A. Hagedorn, n. New-York; *Anna*, P. A. Kleynenberg, naar Boston; *Egberdina Anna*, J. A. Schuring, naar Livorno; *Marie Jeannette* R. H. Barelds, n. Napels; *Robert*, J. Meijer, naar Rochefort; *Adriana*, J. Stoorvogel, en *Jeldina Margaretha*, J. D. Douwes, n. Duinkerken; *Antje Sleeswijk*, L. J. de Jong, *Frouwina*, J. G. Bakker, *Frouke Egberdina*, G. J. Lukje, en *Annechina*, E. S. van der Wijk, alle vier naar Belfast; *Magrietha*, P. M. de Jonge, en *Magrietha Hillechina*, R. S. Oostra, naar Newry; *Trader*, T. Buck, naar Dublin; *Gerardina*, M. J. Witsch, en *Christoph Friedrich*, J. C. Ehlers, n. Liverpool; *Joseph & Mary*, J. Besford, n. Newcastle; *Jenny Lind*, J. Toogood, naar Grangemouth, en *Hendrik Gijsbert*, K. Noorduin, op avontuur.

BRIELLE den 9 dezer. Gisteren na posttijd is binnengekomen *Twee Gezusters*, L. de Jong, van Rouaan; — heden voor posttijd *Ocean* (st.), J. C. Hast, van Londen; de wind W. N. W.

BRIELLE den 10 dezer. Heden voor posttijd zijn binnengekomen *Jupiter* (st.), Th. Blakestone, van Goole, en *Camerton* (st.), H. Cross, van Hull; de wind Z. Z. W.

MAASSLUIS den 9 dezer. Heden is alhier voor posttijd niets gepasseerd; de wind W.

MAASSLUIS den 10 dezer. Heden middag zeilde *Christina Cornelia*, S. Post, naar Lissabon; de wind Z. Z. O.

BROUWERSHAVEN den 8 dezer. De wind W. Z. W. Uit zee *Drie Gebroeders*, K. J. Swart, *Canton*, K. W. E. Bergner, en *Nederwaard*, S. A. Meijer, alle drie van Batavia naar Rotterdam, de laatste lek, en heeft volk ter hulp aan boord bekomen. — Door eerstgenoemden gezagvoerder is den 6 dezer op de hoogte van Douvres gepraaid het barkschip *Prins Veldmaarschalk*, kapitein D. C. Rietbergen, van Rotterdam naar de Kaap de Goede Hoop en Batavia, laatst van Deal; alles wel aan boord. — Kapitein Bergner rapporteert gepraaid te hebben: den 4 dezer, op de hoogte van Lezard, de brik *de Zeevaart*, kapitein W. J. Bakker, van Amsterdam naar Triest, en den 6den, op de hoogte van Douvres, de barkschepen *Loopuyt*, kapit. A. van Wijk Jurriaanse, naar Swansea, en *Rijswijk*, J. R. N. J. Bijl, naar Valparaiso, beiden van Rotterdam.

TEXEL den 8 dezer. Binnengekomen niets. Uitgestoomd *Lord John Russell* naar Londen; de wind W.

TEXEL den 9 dezer. De wind W. N. W. Binnengekomen *Java Koerier*, F. G. Reinits, van Batavia; *Amicitia*, C. Abrahamsz jr., v. Samarang; *Eensgezindheid*, K. Haasnoot, v. Pangool; *Rivalen*, G. A. Anderson, van Alexandrië (E.); *Wologda*, H. Rieke, van Bayonne; *Diana* (st.), O. E. Smith, en *Roscommon* (st.), R. Williams, beiden van Londen. Vertrokken niets.

ZEILKLAAR te NIEUWEDIEP *Admiraal Tromp*, K. de Moes, *Cornelia*, T. S. Deinum, *Henricus Gerardus*, P. Verschuur, en *Adelaar*, L. A. J. Boulet, alle vier naar Batavia; *Pauline*, P. J. van der Grient, *Anna Maria Henrietta*, H. F. Zeylstra, en *Antonia*, W. A. Hendriks, alle drie naar Suriname; *Christina*, D. Visser, n. Havanna; *Reinouw Engelkens*, J. C. Rozenbeek, naar Messina; *Henrietta*, A. de Haan, naar Palermo; *Nuova Fortuna*, A. Cappiello, *Johanna Maria*, K. J. Masker, en *San Dominico*, A. Castellano, alle drie naar Napels; *Jantina*, E. P. Vos, naar Livorno; *Jeltina*, A. P. Scherpbier, naar Genua; *Vasco de Gama*, J. C. Topper, en *Anthonia Francina*, B. H. Gust, n. Lissabon; *Jeannette Philippine*, N. Rademaker, naar Cardiff en Fernando Po; *Machtilda Cornelia*, N. J. Nannen, naar Cardiff enz.; *Commodore*, J. Pratt, *Ceres*, J. W. Visser, *Feika Jantina*, E. J. Mulder, en *Hoffnung*, W. Spiesen, alle vier naar Londen.

VLIE den 7 dezer. De wind Z. W. Binnengekomen H. Preckel van Dantzig. Vertrokken C. Lange en G. T. de Jong naar Hamburg.

ZOLTKAMP den 5 dezer. Vertrokken gisteren H. J. de Jonge, heden J. Boer, P. Meijer, J. B. Vlas en T. J. Rink, alle vijf n. Londen.

VLISSINGEN den 9 dezer. Voor Antwerpen bestemd zijn alhier ter reede gekomen *Plata*, J. H. Henning, van Buenos-Ayres; *Pauline*, J. J. Henrichsen, van Rio-Janeiro; *Harriet* van Odessa, *Alerte* en *Allinde* van Bordeaux.

AANGEKOMEN: Te SAVANILLA 10 november *Mexico*, P. Kuyt, van Rio-de-la-Hâche, en is den 27 dito naar Rotterdam gezeild. Te BAHIA 18 november *Neptunus*, S. W. de Boer, van Harlingen en Fernambuck. Te MARSEILLE 4 dezer *Jeannette*, Helsmoortel, van Antwerpen. Te GIBRALTAR 27 december *Welkom*, P. Strijbos, van Vlaardingen en Lissabon, en is den 30 dito uitgeklaard n. Malta; 30 *Tweelingen*, W. Schep, van Vlaardingen, *Mentor*, K. de Kok, v. Rotterdam, en *Maria Johanna*, G. van der Gaauw, v. Vlaardingen en Cadix. Te HAMBURG 6 dezer *Hoop en Liefde*, A. W. van der Woude, van Burnt Island. Te HELSINGFORS *Andreas*, Illman, en te BORGA *Johannes*, C. G. Sjöman, beiden van Amsterdam.

VERTROKKEN: Van SAVANILLA 27 november *Ferdinand*, Groot, naar Amsterdam. Van BUENOS-AYRES 31 october *Anna Rebecca*, Friedrichs, n. Antwerpen. Van GIBRALTAR 29 december *Flora*, Paul, (van Alexandrië), mede naar Antwerpen. Van ST. NAZAIRE 2 dezer H. K. Bekkering naar Harlingen, L. Maasdijk en *de Zwaluw*, Hubert, beiden naar Rotterdam. Van SWINEMUNDE 4 *Catharina Elisabeth*, J. F. Huisman, naar Leith.

UITGEKLAARD: Van MOBILE 14 december *Jane E. Williams*, Th. L. Masson, naar Antwerpen. Van GIBRALTAR 30 dito *Fortuna*, G. den Breems, naar Malta.

Te ST. PETERSBURG overwinteren de Nederlandsche schepen *Grietje Mellema*, kapitein R. A. Hazewinkel; *Willem Carel*, T. C. de Boer; *Magrieta Jantina*, D. H. de Boer; *Jantina Roelina*, H. C. Schreuder; *Cornelia*, J. Beekman; *Jufvrouw Alida*, R. G. Giezen; *Twee Gebroeders*, E. J. Branbergen; *Jenny*, A. H. van Wijk, en *Maria Catharina*, K. P. Kiewit. Te KROONSTAD overwinteren *Maria Agnes*, H. K. de Weerd, en *Elisabeth Johanna*, S. L. Ekens.

CUXHAVEN den 6 dezer. Uit zee terug en alhier ten anker gekomen de Nederlandsche tjalkschepen *Tjapko Schuringa*, Drent, *Gesina*, Pronk, en *Twee Gebroeders*, Slankenberg.

Uittreksel uit de Lloydslijsten van den 7 en 8 januarij:

Te HULL zijn aangekomen 6 *Wupper*, J. Cross, en *Amelia*, F. Lawson, van Rotterdam. Te SHIELDS 4 *Suomi*, A. Tingström, mede van Rotterdam; 5 *Vrouw Anske*, M. E. van der Veen, v. Harlingen, en *Earl Douglas* (st.), J. Hart, van Rotterdam. Te CHARLESTOWN 4 *Nickerie Packet*, D. Hofker, van Amsterdam (naar Nickerie). Te LEITH dien dag *Jonge Lieffert*, A. O. Hazewinkel, van Rostock. Te DUNDEE 6 *Eendragt*, J. Klein, van Harlingen. Te FALMOUTH 5 *de Zwaluw*, H. D. Visser, van Barletta, om order. Bij de SORLINGS 4 *Oste*, Steffens, v. Galatz n. Antwerpen.

Het schip *Gazelle*, kapitein W. Johns, van Rotterdam naar Bristol, is den 7 dezer te Plymouth binnengeloopen.

Het schip *Vrouw Johanna*, kapitein J. Strijbos, van Amsterdam n. Napels, is den 6 dezer te Ramsgate binnengeloopen.

De bark *Admiraal Piet Hein*, kapit. J. van der Linden, v. Amsterdam n. Batavia, te Cowes binnen, heeft den 6 dezer de reis voortgezet.

Het barkschip *J. C. Schotel*, kapitein J. de Ridder, van Dordrecht naar Valparaiso en San Francisco, ter reede van Deal binnen, heeft den 7 dezer de reis voortgezet.

CARGA-LIJST.

NEDERWAARD, S. A. MEYER, van *Batavia*.

10409 picols Koffij, 350 dito Tin en 90 dito Bindrotting, Ned. Handel-Maatschappij.

DRIE GEBROEDERS, K. J. SWART, van *Batavia*.

2560 b. Indramaijoe Tafel- en 2849 b. blanke Rijst, en 1292 boss. Bindrotting, *Wm. Ruys J. D. Zn.*, en 196 b. Peper, *H. van Rijckevorsel*.

CANTON, K. W. E. BERGNER, van *Batavia*.

6340 matten Rijst en 288 kranj. Suiker, *H. van Rijckevorsel*, en 159 kranj. Suiker, *M. C. de Crane en Zn.*, te Zierikzee.

OCEAN, J. C. HAST, van *Londen*.

909 blokken Koper, 4 b. Saffloer en 1 k. Koopm., *S. A. le Vino en Co.*; 403 blokk. en tegels Koper, *Eckstein en Koch*; 30 b. Katoen, *W. Bunge en Co.*; 10 pakk. Koopm., Diversen; 12 v. Hoeden en 1 k. Zagen, Order.

OLINE CHRISTINA, J. OLSEN, van *Bergen*.

1115 waag Visch en 5¼ ton Traan, *A. du Bois en Zn.*, te Dordrecht; 225 waag Visch, *P. van Rossem*; 25 ton Traan, *Plemp en Co.*; 50½ ton dito, *L. Mayer en Co.*; 19¼ ton dito, *Lenersan en Co.*; 20⅓ ton dito, *S. A. le Vino en Co.*; 16 ton dito, Order.

IN LADING LIGGENDE SCHEPEN.
Te Rotterdam:

BELFAST, het Nederlandsch Kofschip *Johanna Petronella*, kapit. *H. J. Visser*. Adres ten kantore van *Kuyper, van Dam en Smeer*.

BERGEN, het Noordsch Schoenerschip *Oline Christina*, kapitein *J. Olsen*. Adres ten kantore van *Kuyper, van Dam en Smeer*.

LIVERPOOL, het Nederl. Kofschip *Geertruida Femina*, kapit. *A. W. Bakker*. Adres ten kantore van *Kuyper, van Dam en Smeer*.
LONDONDERRY, het Nederlandsch Kofschip *Jezelina*, kapitein *A. W. de Jonge*. Adres ten kantore van *Kuyper, v. Dam en Smeer*.
NEWRY, het Nederlandsch Kofschip *Alida Giezen*, kapit. *I. J. Doekes*. Adres ten kantore van *Kuyper, van Dam en Smeer*.
TRIEST, het snelzeilend Nederlandsch nieuw gezinkt Galjootschip *Anna Augusta*, kapitein *A. J. Kuiper*. Adres ten kantore van *Kuyper, van Dam en Smeer*.
VALPARAISO, PANAMA en SAN FRANCISCO, het nieuw gebouwd en gekoperd Nederlandsch Barkschip *Everdina Elisabeth*, kapitein *C. J. Toujes*; hebbende uitmuntende inrigtingen voor Passagiers. Adres ten kantoren van den Heer *Ed. Serruys*, en *Kuyper, van Dam en Smeer*.

Te Vlaardingen:

LISSABON en GIBRALTAR, het Nederl. Hoekerschip *Verwisseling*, kapit. *L. den Breems* Hz. Adres bij *Kuyper, van Dam en Smeer*.

BEURS- EN MARKTBERIGTEN.

MADRID *den 3 Januarij*. Spanje 3 per cents 33⅜ a ½; dito 4 per cents 12¼ a ⅜; dito 5 per cents 12 7/16 a ⅝; Coupons 6⅞ a 7; Rentel. Schuld 3⅞ a 4.

PARIJS *den 8 Januarij*. Frankrijk 3 per cents 56.85 a contant en 56. 80 tegen ultimo; dito 5 per cents 94. 75 a contant en tegen ultimo; de Actien van de Bank 2240; Napels 96. 50; Spanje 3 per cents Buitenl. 38⅛; dito Binnenl. 33; Holland 2½ per cents 59½. — A contant sloten de Fransche 3 per cents fondsen 10 centimes hooger dan gisteren en de 5 per cents even als gisteren.

LONDEN *den 8 Januarij*. De 3 per cents Geconsolideerden 96¼ a ¾ a contant en 96¾ voor rekening; de Gereduceerden 97⅞; de Actien van de Bank 213; Rusland, 5 per cents, 110 a 112; dito, 4½ per cents, 95¾ a 96¼; Spanje, 5 per cents, 17¼ a ¾; dito, 3 per cents, 38 a ½; dito Passive 3¼ a ¾; Portugal, 4 per cents, 34 a 35; Brazilië 87 a 89; Mexico 35 a contant en 35⅛ voor rekening; Peru, Uitgestelde, 34½ a 35½; Holland, 4 per cents, Certific., 90¾ a contant. De Wissel op Amsterdam, den 7 dezer, 11, 15½ a 16; op drie maanden 11, 17½, en op Rotterdam 11, 17½.

ANTWERPEN *den 9 Januarij*. België 2½ per cents 50. Spanje 5 per cents 12; dito Binnenl. 3 per cents 33 11/16 pap.

AMSTERDAM *den 10 Januarij*. Nederl. Werk. Schuld, 2½ pc. 57 a 57⅛, gebl. 57 1/16; idem 3 pc., 67 1/16 a 67⅛, gebl. 67 1/16; id., 4 pc., 88 a 88 1/16; Amortisatie-Sijndicaat, 3½ pc., 88⅜. België, Cert., bij *Rothschild*, 2½ pc., 47¼. Frankrijk, Cert., 3 pc., 53 9/16 a 53⅝, gebl. 53 9/16. Rusland, bij *Hope en Co.*, 5 pc., 105¾ a 105⅞; idem 1828-1829, 5 pc., 104⅝; Negotiatie 1840, 4 pc., 87⅛; idem bij *Stieglitz*, 4 pc., 86½. Spanje, bij *Ardoin*, 1835, 5 pc., 12 3/16 a 12¼, idem £ 510, 5 pc., 12⅜ a 12 7/16, gebl. 12⅜; idem Coupons 7¾ a 7 13/16; Nieuwe, 3 pc., 39⅜; Binnenl., 3 pc., 33 11/16 a 33¾, gebl. 33¾. Portugal, te Londen, 5 pc., 35 3/16 a 35¼; idem, 4 pc., 34 13/16 a 34⅞, gebl. 34⅞. Oostenrijk, Metaliek, 5 pc., 69¾ a 70½; id., 2½ pc., 37⅜ a 37½; id. Nieuwe 1849, 5 pc., 75⅝ a 75⅞, gebl. 75⅞. Polen, Aand. 1835, 5 pc., *f* 143. Brazilie, te Londen, 5 pc., 89. Mexico, te Londen, 5 pc., 34¼ a 34½, gebl. 34½.

AMSTERDAM *den 10 Januarij*. Hamburg 2 maanden *f* 35⅜, idem zigt *f* 35 9/16; Londen 2 maanden *f* 11. 72½, zigt *f* 11. 80; Lissabon en Porto 3 maanden *f* 41½; Petersburg 2 maanden *f* 181. Disconto 2 pc.

ROTTERDAM *den 10 Januarij*. Nederlanden Werkel. Schuld, 2½ pc. 57 1/16; idem idem, 3 pc., 67 3/16; idem idem, 4 pc., 88 l. k., 88⅛ h. k., 88 gebl. k.; Oblig. O. I. Cultuur, 5 pc., 82. België, bij *Rothschild*, 2½ pc., 47⅜. Spanje, *Ardoin*, £ 170, 5 pc., 11 15/16; Binnenl. a *f* 6000, 3 pc., 33¾; Oude en Nieuwe Coupons *Ardoin* 7¾ l. k., 7 25/32 h. k. Portugal, te Londen, 4 pc., 34 15/16. Oostenrijk, N. Metaliek, 5 pc., 75⅞. Mexico, 1846, 5 pc., 34¼.

ROTTERDAM *den 9 en 10 Januarij*. Londen 2 maanden *f* 11. 75, kort *f* 11. 80; Hamburg 2 maanden *f* 35⅜, kort *f* 35⅝; Parijs 2 maanden *f* 56 5/16, kort *f* 56 11/16; Bordeaux 2 maanden *f* 55¾, kort *f* 56; Frankfort 6 weken *f* 99⅞.

AMSTERDAM *den 10 Januarij*. TARWE in één doen: 130 ℔ bonte Poolsche *f* 280. — ROGGE wat aangenamer: 122, 123, 125 ℔ Pruissische *f* 170, *f* 172, *f* 176 bij partij, en 129 ℔ dito *f* 183 bij gerijf. 120 ℔ Odessa *f* 160; 116 ℔ Gedroogde *f* 148. — GERST, HAVER en BOEKWEIT zonder handel.. — KOOLZAAD, op 9 vaten Olie te leveren: ger. Fries. dadelijk £ 56½; in Sept. en Oct. eerstk. £ 57. — RAAPOLIE: op 6 w. *f* 35½. Vlieg. *f* 34½; 1 Mei eerstk. *f* 34¼ a ⅜; 1 Sept., 1 Oct., 1 Nov. en 1 Dec. eerstk. *f* 34¼. — LIJNOLIE: op 6 w *f* 34½; Vlieg. *f* 33½. — HENNEPOLIE: op 6 w. *f* 37. — RAAPKOEKEN, per 1040 st. *f* 58 a *f* 63. — LIJNKOEKEN per 104 st., *f* 7½ a *f* 11½.

DORDRECHT *den 9 Januarij*. Heden waren de middelprijzen der volgende Artikelen per mud: Witte Tarwe *f* 7. 10, Roode dito *f* 5. 80, Rogge *f* 5. 90, Vroege Gerst *f* 3. 60, Late dito *f* 3. 50, Ongepelde Spelt *f* 3. 50, Boekweit *f* 5. 90, Haver *f* 2. 30, Witte Boonen *f* 8. 50, Groene Erwten *f* 7, Paardenboonen *f* 4. 50, Raapolie, het vat, *f* 35, Lijnolie, id., *f* 35, Koolzaad, het mud, *f* 10. 60,

SCHIEDAM *den 10 Januarij*. Jenever, het Nederl. Vat, zonder fust, *f* 13. 75; Amst. proef, idem idem, *f* 15. Zonder de belasting.

K E N N I S G E V I N G.

Verkiezing van Leden der Provinciale Staten van Zuidholland.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Stad *ROTTERDAM* geven bij deze kennis aan de Kiezers van het Hoofdkiesdistrict *Rotterdam* (tweede district):

dat de verkiezing van een Lid van de Provinciale Staten van Zuidholland, ter vervanging van den Heer *E. P. de Monchy*, die zijn ontslag heeft genomen, zal plaats hebben op *Woensdag* den 22sten dezer maand;

dat de inlevering der Stembriefjes zal plaats hebben op genoemden dag, van des morgens *negen* tot des namiddags *vier* ure, en de opening op den daaraanvolgenden dag, aanvangende des morgens ten *negen* ure, in de Benedenzaal van het *Museum Boymans*.

Voorts worden de Kiezers nog opmerkzaam gemaakt op de volgende bepalingen der Kieswet en der Provinciale Wet, te weten:

dat het stembriefje, schriftelijk ingevuld, door den Kiezer in persoon in de stembus moet gestoken worden;

dat geen ander briefje dan dat, hetwelk hem is toegezonden en met het Gemeente-zegel voorzien is, mag worden gebruikt;

dat de in het briefje in te vullen Persoon duidelijk, met naam en voornaam, moet worden aangewezen, en dat, wanneer in het briefje meer dan een persoon mogt zijn ingevuld, slechts de bovenste in aanmerking kan komen;

dat na VIER ure geene briefjes meer zullen aangenomen worden dan alleen nog van de in de Zaal aanwezige Kiezers;

dat alleen verkiesbaar zijn zij, die gedurende het laatste jaar hunne woonplaats binnen deze Provincie gehad hebben, die Nederlanders en in het volle genot der burgerlijke en burgerschapsregten zijn en den ouderdom van vijf en twintig jaren hebben vervuld:

dat tusschen de leden der Staten geene bloedverwantschap of zwagerschap in den eersten graad mag bestaan;

dat het briefje *niet onderteekend* mag zijn en geene andere briefjes omvatten of daaraan opzettelijk zijn vastgehecht.

Rotterdam den 10 *Januarij* 1851.

Burgemeester en Wethouders voorn.,
J. F. HOFFMAN.
Ter ordonnantie van dezelve,
STORM VAN 'S GRAVESANDE.

NATIONALE MILITIE.

WAARSCHUWING.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Stad *ROTTERDAM* herinneren bij deze aan allen die zulks zoude mogen aangaan, dat de inschrijving voor de Nationale Militie, ingevolge de Wet, op den 20 dezer voorloopig wordt gesloten; wordende dus degenen, *welke in het jaar* 1832 *zijn geboren* en tot nog toe verzuimd hebben zich te doen Inschrijven, aangemaand, om zulks alsnog gedurende de volgende dagen, tot en met Zaturdag den 18 dezer, te doen, waartoe ter Secretarie dezer Stad, met uitzondering van Zondag 12 dezer, gelegenheid is van des voormiddags *tien* tot des namiddags *drie* ure; zullende zij anders aan zichzelven de nadeelige gevolgen te wijten hebben, welke uit het verder verzuim zullen ontstaan.

Aldus gearresteerd en gepubliceerd den 10 Januarij 1851.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
J. F. HOFFMAN.
Ter ordonnantie van dezelve,
STORM VAN 'S GRAVESANDE.

*** De Persoon van P. JANSE, Vader van W. P. JANSE, dienende als Matroos op Zr. Ms. Stoomschip HEKLA, wordt in zijn belang uitgenoodigd om zich onverwijld te vervoegen ter Secretarie dezer Stad.

Voor de menigvuldige bewijzen van deelneming, ons betoond bij het overlijden van onzen geliefden Broeder, den Heer HENDRIK LANGE, te *Amsterdam*, betuigen wij hiermede onzen welmeenenden dank.

Rotterdam
den 11 *Januarij* 1851.
J. W. LANGE.
M. LANGE,
TOWNSHEND.

Heden beviel voorspoedig van een ZOON H. S. J. SNETHLAGE, geliefde Echtgenoote van
Overschie
den 9 *Januarij* 1851. Dr. P. FUHRI.
Eenige kennisgeving.

Heden beviel voorspoedig van een welgeschapen ZOON *J. L. KUYPERS*, BOLLEURS.
Rotterdam den 10 *Januarij* 1851.

Heden beviel voorspoedig van eene DOCHTER JOHANNA MARIA BROWNE, Echtgenoot van
Rotterdam
den 7 *Januarij* 1851. C. E. DUTILH.
Eenige kennisgeving.

Heden overleed, na langdurige ongesteldheid, onze veel geliefde Zuster, JOHANNA MARIA BROWNE, in den ouderdom van 62 jaren, diep betreurd door alle hare Betrekkingen.
Rotterdam
den 7 *Januarij* 1851. FRANÇOIS BROWNE, uit aller naam.

Te *'s Gravenhage*, den 7den Januarij 1851, overleed, na een langdurig en smartelijk lijden, in den ouderdom van 38 jaren, de Wel Edel Gestrenge Heer ADRIEN BERNARD HOUTKOPER, in leven *Secretaris Particulier van wijlen Z. M. Koning* WILLEM II.

Heden overleed, tot diepe droefheid van mij en mijne Kinderen, mijne geliefde Echtgenoote, JACOBA KORTEWEG, in den ouderdom van bijna 78 jaren. Gelijk haar leven was ook haar sterven, zacht en kalm, in het vertrouwen op haren Verlosser.
Herkingen
den 8 *Januarij* 1851. C.s ZEEDIJK.

KONINKLIJKE HOLLANDSCHE SCHOUWBURG,

onder directie van den Heer ***A. PETERS.***

Op Saturdag den 11 Januarij 1851: **STILLE WATERS HEBBEN DIEPE GRONDEN**, Blijspel in vier bedrijven, naar het Hoogduitsch, volgens *Beaumont* en *Fletcher's Rule a wife and have a wife*, door *D. Onderwater* (in zeer vele jaren niet vertoond). Gevolgd door: **HET WETBOEK DER VROUWEN**, Blijspel met Zang, in één bedrijf, door den Heer *J. Beems*.

Aanvang ten **zes ure.**

En op Maandag den 13 Januarij 1851 (ter benefice van den Heer ***van Ollefen***), eene **buitengewone Voorstelling** van: **NACHT EN MORGEN**, of *de Familie Beaufort*, Tooneelspel in vier afdeelingen en vijf bedrijven. Gevolgd door: **DE BRUIDSCHAT VAN AUVERGNE**, Blijspel met Zang, in één bedrijf.

*** MAATSCHAPPIJ TOT BEVORDERING DER TOONKUNST.

BESTUURDERS der Rotterdamsche Afdeeling van de Maatschappij *tot Bevordering der Toonkunst* hebben het genoegen bij deze aan de Leden dier Afdeeling bekend te maken, dat de ***tweede*** der door hen in October 1850 aangekondigde **MUZIKALE OPVOERINGEN** plaats zal hebben op **Vrijdag 31 Januarij** 1851, des avonds ten 7 ure, in de Groote Zaal der Societeit *Harmonie*, en dat op dien avond het groote Beroemde **ORATORIUM *PAULUS***, van ***Felix Mendelssohn Bartholdy***, uitgevoerd zal worden.

Namens het Bestuur voornoemd,
M. H. C. VAN OOSTERZEE, *L. S.*

PHILHARMONISCHE VEREENIGING.

7DE **CONCERT**, op DINGSDAG den 14 Januarij 1851, in de **Zaal** der **Maatschappij *tot Nut van 't Algemeen***, onder leiding van den Heer ***J. FR. DUPONT.***

Ouverture **Eurianthe**, van C. M. VON WEBER.
Symphonie (D dur), van J. HAYDN.
Ouverture **Guillaume Tell**, van ROSSINI.
Symphonie N.° 6 (Pastorale), van L. VAN BEETHOVEN.

De aanvang precies ten ***acht ure.***

De **Toegangbiljetten**, a 99 *Cents*, zijn te bekomen bij den Muziekhandelaar ***W. C. de Vletter***, en des avonds aan de Zaal.

J. F. STUTTERHEIM, *Secretaris.*

*** GENERAL STEAM NAVIGATION COMPANY.

Dienst tusschen ***ROTTERDAM*** en ***LONDEN.***
De MAAL-STOOMPAKETTEN vertrekken met *PASSAGIERS* en *GOEDEREN*:
WOENSDAG 15 Januarij, 's morgens **8** ure,
SATURDAG 18 „ „ **10** „
Nadere inlichtingen bij de Agenten
W. SMITH & P. A. VAN ES.

*** STOOMJAGTEN,

varende tusschen

ROTTERDAM, MIDDELBURG

en op alle daar tusschen gelegen Plaatsen.

JANUARIJ 1851.

Van MIDDELBURG:	Van ROTTERDAM:
Zondag 12, 's morg. 6 ure.	Dingsdag 14, 's morg. 9 ure.
Donderd. 16, „ 9½ „	Vrijdag 17, „ 6½ „

Er bestaan **Diligence-Diensten** tusschen ***Middelburg*** en ***Vlissingen, Zierikzee*** en het Veer te ***Zijpe, Goes*** en het Veer te ***Wolfaartsdijk.***

*** Dewijl het den Ondergeteekende bekend geworden is, dat men (het zij met goede of kwade bijoogmerken) verspreidt, dat hij opgehouden zou hebben met de uitoefening zijner **Behangers-Affaire**, geeft hij bij deze de verzekering, dat dergelijke geruchten *geene waarheid* bevatten, maar hij integendeel met zijnen oudsten Zoon, mede **Kamer- en Ledekantbehanger**, *blijft voortgaan* die Affaire, en de LEVERING van alle daartoe behoorende **MATERIALEN**, uit te oefenen, zich bij voortduring aanbevelende aan hunne vorige en nieuwe Begunstigers.

Rotterdam
den 8 *Januarij* 1851. JOH. CASP. VELTMEIJER.

*** Wed. **J. VAN WITSEN & ZOON**, Commissionairs in Effecten (Hang, hoek van de Groote Zeevischmarkt), belasten zich met het opzenden naar *Londen* der **acht vervallene Coupons van de Obligatien 5 pCt. *Mexico***, van 1 Julij 1847 tot 1 Januarij 1851 incl., ter ontvangst der daarop geannonceerde £ 2, en van het Certificaat voor het resterende. De kosten zoo min mogelijk berekenende en de Zeerisico guaranderende.

*** OOSTERSCHE HAARBALSEM,

uitgevonden door

Doctor ***HAMILTON***, *Professor der Chemie.*

Deze **BALSEM**, welke van de fijnste Kruiden is zamengesteld, bevordert het Groeijen van het Haar buitengewoon, en men kan verzekerd zijn, dat er niets in is dat voor het Hoofd zou kunnen schadelijk zijn.

Voornamelijk wordt het gebruik van denzelven diegenen aanbevolen, welke ongaarne de Pomade gebruiken, daar deze veel onzuiverheid veroorzaakt en deze Balsem integendeel alle Onzuiverheid en Roos van het Hoofd, Klierstof en anderen Uitslag wegneemt. Alle acht dagen ongeveer eenige droppelen van dezen Balsem op de vlakke hand genomen en daarmede in het Haar gewreven, is voldoende om hetzelve glans en zachtheid te geven, en zullen diegenen, welke zich van dit onovertrefbaar middel bedienen, verder geen lust meer gevoelen om in het vervolg de Pomade te gebruiken. Niet dat men dezen Balsem als onfeilbaar middel tegen de Kaalhoofdigheid wil aanbevelen, zoo zal men toch door het gebruik van een enkel Fleschje reeds het gewenschte gevolg ondervinden, en ten einde iedereen in de gelegenheid te stellen dit voortreffelijk Middel ten nutte te maken, zoo heeft men den Prijs van dezen Balsem zeer matig gesteld, als:

½ Fleschje .... 30 *Cents.*
1 id. .... 60 „
1 Flacon, tot Geschenk ingerigt, 90 „

Het eenige Depôt van bovengenoemden **Balsem is** gevestigd bij *F. WEINREICH*, in het Muziek- en Piano-Magazijn, aan den Steiger te Rotterdam, bij wien ook te bekomen zijn de zoo gerenommeerde *Engelsche* Galvanic Electro Magnetische RINGEN en ARMBANDEN, het beste middel tot heden bekend om Jicht en Rhumatiek enz. enz. te verdrijven.

*** *UIT DE HAND TE KOOP* een Bruine Zesjarige

HENGST.

Te bevragen bij *H. EMBROEK*, Nieuwemarkt, n.° 440.

*** Het **PAND**, staande en gelegen aan den Steiger, oud wijk G, n.° 136, nieuw wijk 7, n.° 132, en het **GEBOUW, TUIN, KEGELBAAN** etc., in de Nadorstlaan, wijk S, n.° 45, nieuw wijk 15, n.° 83, door de Notarissen *SANDER en PAATS* laatstleden Woensdag in het Locaal op de Gelderschekade alhier geveild, zullen op Woensdag den 15 Januarij 1851, des namiddags ten vier ure, ter zelfder plaatse, door gemelde Notarissen worden *Afgeslagen.*

*** *Ger.d Duuring, J. Witkamp, A. C. Dalen, A. van Binsbergen, J. Kolff, J. F. Sauerbier, Leonard L. Jacobson, J. Sinderam, L. J. Plemp van Duiveland, C. Suermondt* Jr. en *J. Boon*, Makelaars te Rotterdam, zijn van meening, als last hebbende van hunne Meesters en geautoriseerd door Heeren Assuradeuren, na gedane aangifte conform de Wet, op Woensdag den 15 Januarij 1851, des middags ten *twaalf* ure, in het Huis der Notarissen, aan de Gelderschekade, te verkoopen:

661 Balen PEPER en
27 » PIMENT,

alle meerder en minder versch door Zeewater beschadigd alhier van New-York aangebragt, per het Schip *Maria*, Kapitein *Lindström;* liggende als bij Notitie zal worden aangewezen.

*** VERKOOPING VAN EENE PARTIJ **AFBRAAK** ENZ.

De Notaris *JAN VAN DER HOEVEN*, residerende te Rotterdam, als last hebbende zijner Principalen, is van meening, onder directie van *VAN MARLE en DE SILLE*, op Donderdag den 16 Januarij 1851, des voormiddags ten 10 ure, op de Kleine of zoogenaamde Oost-Indische Compagniewerf, aan den Hoogen Zeedijk te Rotterdam, publiek te verkoopen: Eene Partij **Eiken Planken, Bindten** en **Blokken**, in verschillende Lengte en Zwaarte; **Dennen Balken**, 45 bij 45 Duim, lang van 7 tot 11 Ellen; **dito Platen**, 12 bij 25 tot 32 Duim, lang van 4 tot 15 Ellen; **dito Ribben**, 11 bij 11 Duim, lang van 4 tot 8 Ellen; benevens eene Partij **Brandhout** en hetgene verder ten verkoop zal worden aangeboden. Daags te voren van 8 tot 12 ure, en op den dag van den verkooping van 's morgens 8 ure, voor een ieder te zien.

*** VERKOOPING

van MEUBELEN, HUISSIERADEN, enz.

De Notarissen *DALEN en LAMBERT*, residerende te Rotterdam, als last hebbende hunner Principalen, zijn van meening, onder directie van *VAN MARLE en DE SILLE*, op Donderdag den 23 Januarij 1851, op de gewone uren, aan den Coolsingel, wijk 15, n.° 281, te Rotterdam, publiek te verkoopen: Eenige gemaakte Juweelen, gemaakt Goud en Zilver, Doos met uitmuntend Speelwerk, Porselein, Glas- en Verlakt werk, gemaakte Lijnwaden, Manskleederen, Beddengoed, Secretaire, Chiffonnière, Console, Linnen- en andere Kasten, Canapé, Stoelen, Tafels, Spiegels, Pendule, Vazen, Vloerkleeden, Haard, Kagchel, Brandkast, Koper, Tin en andere Goederen meer; zullende twee dagen te voren, van 10 tot 3 ure, ter plaatse voormeld, voor een ieder te zien zijn.

Eene verbazingwekkende Genezing *van* **35** *Wonden door de*

ZALF EN PILLEN VAN HOLLOWAY.

Uittreksel uit eenen Brief van den Heer JEREMIAS REED, te Molong, bij Sidney, gedagteekend den 25 September 1848, aan Prof. ***Holloway*:** „ Mijnheer, ik heb eene schuld van dankbaarheid aau u te voldoen voor mijne bijna wonderbare genezing door uwe **Zalf** en **Pillen**, na een zevenjarig lijden, veroorzaakt door vocht en koude. Toen ik uw Geneesmiddel begon te gebruiken had ik reeds meer dan 200 ponden Sterling aan Medicijnen en geneeskundigen raad uitgegeven, zonder eenig goed gevolg. Ik had op verschillende deelen van het Ligchaam 35 Zweren, en leed verschrikkelijk, doch uwe **Zalf** en **Pillen** hebben mij genezen en thans geniet ik de beste gezondheid."

Zijn op *franco* aanvraag a contant te bekomen bij den Heer **W. C. VAN DORT**, Depôthouder te **'s Gravenhage;** aan het Hoofd-Depôt bij den Heer **J. STRAATMAN**, te **'s Hertogenbosch;** als mede te **Londen**, Strand, 244, *Holloway's Etablissement. — Door het vermeerderd debiet zijn de* ***prijzen*** *thans de volgende:*

DOOSJES PILLEN van *f* 0. 90, *f* 2. 10, *f* 3. 30, *f* 7. 75, *f* 15. 50, *f* 23. 50.
POTJES ZALF....... „ - 0. 90, - 2. 10, - 3. 30, - 8. 15, - 15. 90, - 23. 90.

*** De gewone MAKELAARS in KRUIDENIERSWAREN, te Rotterdam, zullen op Vrijdag den 17 Januarij 1851, des voormiddags ten twaalf ure, vóór het Pakhuis in de Bierstraat, wijk 1, n.° 501, publiek verkoopen: **320/1** en **20/2** Kistjes **MUSCADEL-ROZIJN**, in lagen, zoo als dezelve gekaveld aldaar zijn liggende, en daags vóór en op den Verkoopdag voor een ieder te zien.

*** C. A. DE WIT en P. H. C. DE WIT, Makelaars, zullen op Donderdag den 16 Januarij 1851, des avonds ten zes ure, in *de Brakke Grond*, in de Nes te Amsterdam, verkoopen: Eene Partij van

254 Vaten ***Surinaamsche*** **SUIKER,**

nu eerst uit Zee gekomen en gelost, liggende als bij Notitie zal worden aangewezen.

*** Bij ***VAN DER MEER & VERBRUGGEN***, Boekhandelaars te Rotterdam, wordt heden a **30** ***cents*** uitgegeven en is alom verzonden:

HET BOEK DER TOEKOMST.

NIEUWJAARS-LEERREDE over Openb. V: 7.

Door J. J. *VAN OOSTERZEE.*

*** De Boekhandelaar ***FREDERIK MULLER***, te Amsterdam, heeft primo Januarij 1851 uitgegeven:

DE NAVORSCHER.

EEN MIDDEL TOT GEDACHTEN-WISSELING EN LETTERKUNDIG VERKEER TUSSCHEN ALLEN DIE IETS WETEN, IETS TE VRAGEN HEBBEN, OF IETS KUNNEN OPLOSSEN.

Onder medewerking van de HH. Jonkh. W. VIGNON VAN ALPHEN, Mr. H. BOSSCHA, P. A. DE GENESTET, Jonkh. C. HARTSEN, G. L. KEPPER, D. KONING, Mr. J. L. DE BRUYN KOPS, Prof. D. J. VAN LENNEP, Mr. J. VAN LENNEP, J. H. VAN LENNEP, W. J. en M. LAGERWEY, CHR. VAN LENNEP, Ds. MENSINGA, J. W. H. VAN DE POLL, J. SCOTT en zeer vele anderen.

DE NAVORSCHER zal verschijnen in geregelde maandelijksche Afleveringen, van **24** groot 8° bladzijden, in **2** Kolommen gedrukt (bevattende den Inhoud van vijf gewone octavo vellen of **80** bladz. druks). — Bij iedere Aflevering zal een Omslag gevoegd worden, bevattende den Inhoud, Lijst der Medewerkers, Varia enz., terwijl, zoo de veelheid van stof het vorderen mogt, een of meer Bladen, zonder prijsverhooging, bij het maandelijksche Nommer gevoegd zullen worden.

De Prijs zal per Jaargang slechts ***f* 3. 90** zijn.

Bij iederen Jaargang zal een uitvoerig **Alphabetisch Register** geleverd en zulks a **20** ***cents*** per Vel aan de Inteekenaren berekend worden.

Het **Prospectus** is algemeen verzonden, het *Eerste Nommer* slechts aan HH. Inteekenaren afgeleverd. Op *franco* aanvrage zijn bij den Uitgever en bij alle solide Boekhandelaren nog Prospectussen ***gratis*** te bekomen.

*** **Te SCHIEDAM, aan de PLANTAGIE,**

TE HUUR, voor eenige jaren, naar verkiezing, of *TE KOOP* (de Koopsom kan tegen betaling van behoorlijken Interest er op gevestigd blijven), een Stuk ***OPEN GROND***, lang **47** Ellen, breed **6** Ellen en **25** Duim, van achteren uitkomende aan de Nieuwehaven. Adres bij den Boekhandelaar *P. J. VAN DIJK*, aldaar.

*** OPENBARE VRIJWILLIGE VERKOOPING.

De Notaris *JAN VAN DER HOOP Jac. Zn.*, residerende te Rotterdam, als last hebbende van zijnen Principaal, is voornemens om op Vrijdag den 17 Januarij 1851 te veilen, en op Vrijdag den 24 Januarij daaraanvolgende te verkoopen, beiden des namiddags ten 5 ure, in de Herberg *de Vergulde Zwaan*, te Delfshaven:

Een hecht, sterk en welgesitueerd **PAND**, waarin thans eene ***IJzergieterij*** wordt uitgeoefend, met annexe **HUIZING** en **ERVE**, mitsgaders **Vaste** en **Losse Gereedschappen**, staande en gelegen aan de oostzijde van de Schie- of Delftschevaart te Delfshaven, wijk B, n.s 113 en 114, Kadaster sectie B, n.s 887 en 968. Aangeslagen in de Grondbelasting over 1850 tot *f* 19. 75. Te aanvaarden 15 Februarij 1851.

Inmiddels is het gezegde Perceel ***uit de hand te koop***, en zijn nadere informatien te bekomen ten Kantore van den voornoemden Notaris, als mede ten Kantore van den Notaris *VAN STAVEREN* te Delfshaven, terwijl hetzelve twee dagen vóór en op den dag der veiling zal kunnen worden bezigtigd, mits voorzien zijnde van een Permissiebiljet, door een derzelve Notarissen af te geven.

*** OPENBARE VRIJWILLIGE VERKOOPING.

De Notaris *JAN VAN DER HOOP Jac. Zn.*, residerende te Rotterdam, als last hebbende van zijne Principalen, is voornemens om op Woensdag den 22 Januarij 1851, des namiddags ten 4 ure, in het Locaal van Publieke Verkoopingen, aan de Gelderschekade aldaar, in het openbaar te veilen en te verkoopen:

N.° 1. Een **HUIS, BOVENWONINGEN** en **ERVE**, staande en gelegen aan de westzijde van de Lange Baanstraat te Rotterdam, oud wijk K, n.° 243, nieuw wijk **10**, n.° 310, Kadaster sectie L, n.° 699. Aangeslagen in de Grondbelasting over 1850 tot *f* 20. 62. Brengende aan Huur op *f* **202. 80** in het jaar. En

N.° 2. Een **HUIS, BOVENKAMERS** en **ERVE**, staande en gelegen aan de westzijde van de Korte Lijnstraat te Rotterdam, oud wijk K, n.° 206, nieuw wijk **10**, n.° 264, Kadaster sectie L, n.° 563. Aangeslagen als voren tot *f* 8. 55. Huur *f* **130** 's jaars.

Inmiddels zijn nadere onderrigtingen te bekomen ten Kantore van den genoemden Notaris, terwijl de Percelen twee dagen vóór en op den dag der veiling zullen kunnen worden bezigtigd.

*** **Burgemeester en Assessoren** der Gemeente ***Kralingen*** zijn voornemens om op Woensdag den 29 Januarij 1851, des middags ten twaalf ure, in het Gemeentehuis aldaar, onder nadere approbatie, in het openbaar aan te besteden: Het BOUWEN van een Nieuw **SCHOOLLOCAAL** en **ONDERWIJZERSWONING**, met de Leverantie van al de daartoe benoodigde MATERIALEN. Het Bestek zal ter lezing liggen in het voornoemde Gemeentehuis, van Woensdag den 15 Januarij e. k. af; zijnde het Bestek, op *franco* aanvrage, tegen betaling van *f* 1, — per Exemplaar, te bekomen ter Secretarie der Gemeente. De noodige aanwijzing *in loco* zal geschieden op den morgen van den dag der Aanbesteding.

Kralingen den 10 *Januarij* 1851.

Burgemeester en Assessoren voornoemd,
H. LAMBERT, *Pz.*
Ter ordonnantie van dezelven,
L. GUDORP KORTEBRANT.

INGEZONDEN STUKKEN.

Rotterdamsche Schouwburg.

Reeds vroeg in den namiddag van den eersten dag dezes jaars verbeidde eene vrolijke menigte de opening onzer Schouwburgzaal, om den grijzen *Gijsbrecht van Aemstel* en de immer jonge *Kloris en Roosje* voor het eerst of nogmaals te zien. Voor dien dag, op welken toch wel allen reden hebben, dankbaarheid en vreugde te gevoelen en waarop aan velen tijd en middelen geschonken worden zich te ontspannen en te vermaken, kan men moeijelijk eene doelmatiger voorstelling kiezen. Zang en dans voor de luchthartigen; spektakel voor de oppervlakkige kijkers; schoone verzen voor de vrienden hunner taal; voorbeelden van schrander overleg, onversaagden moed, edele zelfsopoffering en onwankelbare huwelijkstrouw voor de leergrage denkers. Ja, *Vondel's* werk bevat rijke lessen van levenswijsheid, het leert ons dat, wat er ook gebeure, in welken benarden toestand men zich ook bevinde, » *God altoos Vader blijft*" (1) en redding of troost zendt. Bemoedigende gedachten voorwaar voor een ieder bij het intreden van een nieuw jaar.

De uitvoering was, zoo veel eene storende luidruchtigheid, die op *alle* rangen heerschte, het toeliet, vrij voldoende. *Gijsbrecht* en *Badeloch*, door Mijnheer en Mevrouw *van Ollefen* vertegenwoordigd, waren wèl. *Vosmeer* was zeer goed van den heer *P. van der Grijp*. Mejufvrouw *Cruys* bestierven uit angst de woorden op de lippen, bij het zeggen van hare rei. Een volgend jaar beter. Hetzelfde moeten wij Mejufvrouw *S. Sablairolles* toeroepen. Zij, die zoo veel poëzie in hare stem bezit, kan, bij minder emphase en soberder gebarenspel, dien schoonen lierzang goed zeggen. De Heer *Breedé* had behalve zijne rol, die van *Arend*, nog de dubbele taak van den Heer *Peters* (door onpasselijkheid verhinderd) op zich genomen. Wij betuigen hem onzen dank voor zijne bereidwilligheid, goed spel en schoone voordragt van den nieuwjaarswensch, die de ijdelheid der Rotterdammers niet weinig kittelde. Nu, de Hemel behoede onze Vaderstad voor het bange lot van *Gijsbrecht's* veste, beware voor haar eene schoone toekomst en late eens al hare zonen en dochters den vreugdedag van *Kloris en Roosje* beleven. Der kunst kunnen wij niets beters, niets heilrijkers wenschen, dan dat de Heer *Peters*, spoedig hersteld, nog vele jaren de steun en het sieraad van ons Tooneel moge zijn; zijn rusteloos streven, geschraagd door het onvermoeid pogen der ijverige en talentvolle leden zijns personeels, brenge ons Tooneel weldra op eene hoogte, *Vondel* en der taal waarin hij zong, waardig.

Aan krachtdadige ondersteuning door druk bezoek zal het Rotterdam niet laten ontbreken. O mogt die belangstelling zoo aangroeijen, dat het Zuidhollandsch Tooneelgezelschap hier meer voorstellingen kon geven, dan was het mogelijk, dat overal heenreizen te vermijden, dat ernstige studiën in den weg staat niet alleen, maar afmattend en doodend is voor de kunstenaars. De laatste tijden zijn helaas rijk aan treurige en teleurstellende gevolgen dier overspanning.

Saturdag verhinderde voortdurende ongesteldheid van den Heer *Peters* de opvoering van » *Stille Waters hebben Diepe Gronden.*" Sympatetisch werkte de in de plaats te geven *Verwarring* op de verschillende middelen, aangewend om het *Changement de Spectacle* bekend te maken; op den brief van den Heer *Ruffa*, die te laat werd bezorgd, op de aankondiging ter Beurze, die aanvankelijk geheel verkeerd geschiedde, en op de speech van den Regisseur, die wèlgemeend maar te lang was. Het talrijk opgekomen Publiek getroostte zich het veranderde programma, daar het zijne regten erkend zag, in de hoop den Heer *Peters* weldra in eene schoone rol te mogen toejuichen.

Chemisch onderzocht bevat *de Student in eene Badplaats* slechts zeer weinig attisch zout, maar even als menige badplaats haar bestaan meer dankt aan rang of naam harer gasten, dan wel aan de kracht harer wateren, zoo hield het uitnemend spel der Dames *Stoopendaal* en *Valois* en dat van den Heer *Morin* het stukje staande. Mevrouw *Stoopendaal* scheen te min streng omdat de Heer *Morin* wel wat te min eerbiedig en te schamper van toon was. Mevrouw *Valois* was wederom de comédienne bij uitnemendheid.

De Verwarring is, zoo als men weet, eene geweldige charge, eene geestige zuster van *de Pagiestreken*. De vlugge, schalksche en ondeugende guit *Fritz* werd uitmuntend door den Heer *Morin* gespeeld; teregt werd hij terug geroepen. De Heer *P. van der Grijp* sliep een aardig roesje. Mevrouw *Knijp* zagen wij nooit zoo goed spelen, het verminken van vele woorden uitgezonderd.

De overige Vertooners vervulden hunne rollen goed.

Toen de ijverige Heer *Morin* in het nastukje ten derde male optrad, werd hij regt hartelijk ontvangen. De ondanks hare boerschheid toch lieve en brave *Margot* gaf wederom veel genoegen en wederom aanleiding tot verkeerde beoordeelingen. Dat het beter is eene gade te bezitten met deugd zonder opvoeding, dan eene zonder deugd met opvoeding, zal wel niemand tegenspreken. Nu dat ziet men in *Margot.* De deugdzame is eene boerin, de niet deugende eene dame, volgt dat nu uit als axioma, dat boersche ongemanierdheid meer deugden kweekt dan fijne beschaving? In geenen deele. De regel is: » hoe meer beschaving hoe meer deugd", maar geen regel zonder uitzondering, en daarom dat het Tooneel eene groote school is, waar men zoowel de regels als de uitzonderingen moet leeren, werd *Margot* geschreven.

9 Januarij 1851. **D.**

(1) Ps...

Théâtre de Rotterdam.

De vijfde voorstelling van het Haagsche Opera-Gezelschap werd jongstl. Woensdag gegeven, en bestond uit *l'Ambassadrice*, *opéra comique*, in 3 acten, tekst van *Scribe* en *de Saint Georges*, muziek van *Auber.* Over de uitvoering kunnen wij vrij kort zijn, omdat daarin bijna niets te misprijzen viel. Ieder der *zeven* handelende en zingende personen was op zijne plaats; de meesten hadden oogenblikken waarin zij uitmuntten, naar mate hunne middelen en rollen daartoe gelegenheid aanboden. Dat Mevrouw *Montaubry* (*Henriette*) het meeste effect maken moest, spreekt van zelf, èn om de rol, èn om de persoon die ze vervulde. Zij handhaafde haren verkregen roem als *chanteuse légère* ook nu; toch hadden wij bij hare wederverschijning aan het slot (die alleen reeds gewenscht was om haar fraai *costuum* nog eens te kunnen bewonderen) gaarne, nevens den Heer *Montaubry* die haar opleidde, ook eenige, zóó niet alle overige vertooners, terug willen zien. Men wil nu toch eenmaal en altijd terugroepen. De Heer *Montaubry* (*Benédict*) heeft van zijne vrij onbeduidende rol veel partij getrokken, maar ook Mevrouw *Picard* (M.e *Barneck*) was uitmuntend, en Mevr. *Colson* (*Charlotte*) speelde en zong allerliefst. De Heeren *Crouzat* en *Colson* (*Fortunatus* en *le Duc de Valberg*) en Mevr. *Saint-Ange* (*la Comtesse*) droegen het hunne bij tot den goeden uitslag. Het Publiek had dus, naar ons inzien, liever het geheele personeel moeten opioepen, ter erkentenis: dat alléén eene zoo verdienstelijke uitvoering door *alle* vertooners zulk een stuk kan staande houden. Naar gewoonte echter rust men niet tot de gordijn wordt opgehaald en laat dan aan het toeval over *wien* men zal goedvinden te doen opkomen. Dat deze onze aanmerking alléén het Publiek geldt, spreekt van zelf. De Directie toch wordt in zulke gevallen steeds in eene onaangename positie gebragt, en *moet* dan maar naar eigen best inzien handelen.

Onze vroeger geuite meening over dergelijke Opera's blijven wij behouden en te krachtiger op *l'Ambassadrice* toepassen. Veel aardigs, veel geestigs, maar *allerminst iets belangrijks* vonden wij hier. De tekst bezit dan nog, verreweg meer dan de muziek, van de genoemde behagelijke eigenschappen, en indien het waar is dat het stuk tot eene *parodie* bestemd was op het huwelijk van *Henriette Sontag* met den graaf *Rossi*, dan is inderdaad die parodie tot *profetie* en de zinspeling te piquanter geworden, nu die grafelijke zangeres weder in de groote opera te Parijs schittert. Als schets uit het kunstenaarsleven, ook zonder die zinspeling, levert het *sujet* van het stuk de gelegenheid tot eenige aardige positien en piquante tirades, die men er dan ook in vindt, maar geene genoegzaam belangwekkende stof voor drie vrij lange bedrijven. Als muziekwerk heeft het veel minder waarde dan *les Diamans de la Couronne* en *le Domino noir*, onlangs opgevoerd. In ieder geval hopen wij nu vervolgens eene minder eenzijdige keus van stukken waar te nemen, daar ons van de firma *Scribe* en *Auber* vooreerst genoeg is opgedischt. Daarvoor eene groote opera in ruiling te vragen is ons doel niet, zoo lang men die niet goed zal kunnen bezetten. Eene goede *keus* en goede uitvoering op den voorgrond stellende, zijn wij met het zoogenaamde *kleine*, dat wel eens *grooter* dan het zoogenaamde groote is, best tevreden. Maar voor die goede keus dient dan ook zóó zeer te worden gezorgd, als men het over het algemeen voor de goede uitvoering heeft gedaan.

9 Januarij 1851. **S.**

Eruditio-Musica. — 1850–1851.

DERDE CONCERT.

1. Symphonie (n.° 7, A dur) van *L. van Beethoven.* 2. Groote Solo voor de Fluit, van *Tulou*, voorgedragen door den Heer *H. M. van Boom*, van Amsterdam. 3. Scène en Aria uit *der Freischutz*, van *C. M. von Weber*, gezongen door Mej. *Bertha Johannsen*, van Kopenhagen (?). 4. Ouverture van de Opera *die Zauberflöte*, van *W. A. Mozart.*

1. Ouverture van de Opera *Genoveva*, van *R. Schumann.* 2. Aria *Il Barbiere di Seviglia*, van *Rossini*, gezongen door Mej. *Bertha Johannsen.* 3. Fantaisie op het motief *le Petit Tambour*, voor de Fluit, gecomponeerd en voorgedragen door den Heer *H. M. van Boom.* 4. Lied « Ich will nun einmal singen," van *W. Taubert*, gezongen door Mej. *Bertha Johannsen.* 5. Ouverture van het Treurspel *Faust*, van *P. von Lindpaintner.*

Zoo menigmaal eene der parelen uit het negental ons in al haren glans wordt vertoond, zoo menigmaal rees onwillekeurig de vraag in ons gemoed of vloeide in hoog opgewonden geestdrift over onze lippen: *welke* van *Beethoven's* Symphonieën zou toch wel *de schoonste* zijn! — En telkens vreesden wij, in die opgewondenheid, den grooten meester aan de ééne zijde te zullen ontnemen, wat wij hem aan de andere, uit den overvloed onzer warme hulde, wilden schenken. Zóó was het ons, zóó zal het menigen hoorder ook thans weder geweest zijn. De wijze van uitvoering der zevende liet althans de aanleiding daartoe weder niet ontbreken. Zij was uitmuntend. Ook die der fraaije Ouvertures verdient allen lof. Die van *Schumann*, ofschoon reeds veel beter dan vroeger hier ter stede ten gehoore gebragt, vordert van de blaasinstrumenten, met name van de hoornpartijen, nog veel meer vastheid en bestemdheid, en bij de cello's en bassen meer kracht van uitvoering. De compositie is, ook buiten verhouding tot de Opera beschouwd, een in zich afgerond toontafereel, vol meesterlijke trekken. De prachtige *Faust* hoorden wij gaarne weder, doch de Slot-Ouverture der eerste afdeeling hadden wij gaarne gemist, als zijnde, onzes inziens, misplaatst. De schoone *Zauberflöte* roofde ons nu de betoovering van het heerlijke Aria, onder welks invloed wij zoo gaarne nog eenige oogenblikken hadden willen blijven. Het is immers geen *vereischte* dat men het publiek altijd zijn behoorlijk *aantal nommers* moet aanbieden, zonder de volgorde van het programma aan de wetten van den goeden smaak te toetsen. De directie, die zoo vele blijken van goeden smaak geeft, houde ons dezen wenk ten goede.

De verwachting ten opzigte der zangeres was zeer gespannen, maar werd verre overtroffen. *Zulk* zingen hoort men zeldzaam. Had de voortreffelijke voordragt van het heerlijke groote aria van *Agathe:* » *nie nahte mir der Schlummer*," van den Duitschen meester, iederen hoorder in verrukking gebragt, om de warmte van gevoel en uitdrukking, om de volkomen beheersching der technische en van alle moeijelijkheden waarmede het was weêrgegeven, niet minder voortreffelijk werd het geliefkoosde » *una voce poco fà*", dat meesterstuk van den grooten Maestro der moderne school, voorgedragen. Eene grootere gemakkelijkheid en beschaving in bravour-passages, die door Mej. *Johannsan* steeds in waarheid worden *gezongen*, hebben wij zelden opgemerkt. Hare stem is gelijkmatig en aangenaam, en de uitwerking daarvan wordt bovenal door hare voortreffelijke methode en voordragt zeer verhoogd. De zangeres maakte in den volsten zin *furore* en moest het schoone lied van *Taubert*, op de onafgebrokene toejuichingen, herhalen. De bij uitnemendheid innige en naïve voordragt van dat lied zal ons onvergetelijk blijven, gelijk de zangeres zelve, die wij echter hartelijk wenschen ook in deze Concerten weldra terug te zullen zien. Zij is dadelijk ook voor het eerstvolgende concert van de Societeit *Harmonie* geëngageerd.

De heer *van Boom* maakte met zijn fluitspel diepen indruk — neen *furore*. En dat zegt veel, als *fluitist* en bij eene zoo geduchte mededingster furore te maken. Hij staat onder de fluitisten van den eersten rang op een zeer hoogen, zoo niet met de grootsten op gelijken trap. De proeven van zijn groot talent waren *onberispelijk*, zelfs voor het oog der scherpste kritiek; zijne verdiensten blonken in beide stukken uit, door de beheersching van tallooze en groote moeijelijkheden, die zonder eenige inspanning volkomen werden overwonnen. Zijne voordragt teekent den meest veredelden smaak en zijn toon is van zeldzame kracht en schoonheid. De bescheidenheid van dezen Nederlandschen kunstenaar is bekend en vermeerdert onze hoogachting voor zijn persoon.

In het volgend concert zal, zoo wij vernemen, de vermaarde violoncellist *Servais* optreden.

10 Januarij 1851. **S.**

NB. Welk denkbeeld van Hollandsche beschaving moet den vreemdeling worden ingeboezemd, die, bij het binnentreden eener door een uitgezocht gezelschap bezette zaal, met reusachtige letters eene waarschuwing leest: *Men wordt verzocht hier niet te rooken?!!*

Te Rotterdam, bij ARRENBERG & VAN BEYL.